

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 13C/82/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513204558
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2016:2513204558.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v spore žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX V., o zaplatenie 192,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručou tunajšiemu súdu dňa 28.03.2013 domáhal na tlačive podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č.861/2007“) voči žalovanej zaplatenia zmenkovej sumy 192,- eur so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 192,- eur od 29.03.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 192,- eur od 14.06.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 0,64 eura a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 06.10.2009 na zmenkovú sumu 192,- eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 29.03.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou s doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 06.10.2009 na sumu 192,- eur, pričom do jej textu bol počítaný záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 29.03.2010. Indosant predložil zmenku na zaplatenie, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 0,- eur na zmenkovú sumu a 0,-eur na úroky. Keďže zmenková istina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca pripojil listinné dôkazy, a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovanou dňa 06.10.2009 na zmenkovú sumu 192,- eur.

2. Zo strany súdu bolo následne v zmysle článku 5 ods.2 Nariadenia č.861/2007 žalovanej za účelom vyjadrenia sa k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky žalobcu doručované tlačivo C (tlačivo na odpoveď) spolu s predmetným návrhom a jeho prílohami. Žalovaná v lehote určenej článkom 5 ods. 3 Nariadenia č. 861/2007 (t.j. do 30 dní po doručení) vyplnené tlačivo C tunajšiemu súdu nedoručila, k uplatnenej pohľadávke sa nevyjadrila ani žiadnym iným spôsobom.

3. Písomným podaním doručeným súdu dňa 22.12.2015 (pred začatím prvého pojednávania vo veci) vzal žalobca žalobu späť v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si žalobca uplatňoval v tomto konaní už len úrok vo

výške 0,06 % denne. Súd čiastočnému späťvzatiu žalobcu vyhovel uznesením č.k. 13C/82/2013-57 zo dňa 08.03.2016 a konanie na zaplatenie zmenkového úroku v časti 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2016; predmetom konania tak zostal nárok žalobcu na zaplatenie zmenkovej sumy 192,- eur so zmenkovým úrokom vo výške 0,06 % denne zo sumy 192,- eur od 29.03.2010 do zaplatenia, úrokom vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 192,- eur od 14.06.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 0,64 eura a náhrady trov konania.

4. Súd po oboznámení sa s vecou, keď bolo zistené, že žalobca má sídlo v Českej republike, teda v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci, mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre aplikáciu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia sa totiž toto nariadenie uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Podľa čl. 3 ods. 1 citovaného nariadenia, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci. Podľa čl. 5 ods. 2 citovaného nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky. Podľa čl. 5 ods. 3 citovaného nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

5. Keďže ide o cezhraničný spor, bolo potrebné taktiež určiť rozhodné právo, ktorým sa daný spor má riešiť. Súd dospel k záveru, že bez ohľadu na to, či bude toto konanie považovať za spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (v takom prípade je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky), alebo výlučne za spor zo zmenky (vtedy určí rozhodné právo podľa § 10 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, keďže nebolo preukázané ani tvrdené, že by si strany zvolili rozhodné právo), daný právny vzťah sa spravuje právnym poriadkom Slovenskej republiky, nakoľko zmenka bola vystavená v Slovenskej republike, platobné miesto bolo v Slovenskej republike a aj sídlo pôvodného remitenta (spoločnosť: POHOTOVOSTĚ, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598) bolo v Slovenskej republike. Až indosamentom sa dostal do tohto právneho vzťahu cudzí prvok, čo však nemôže zmeniť uplatňované rozhodné právo, ktorým bolo od začiatku právo Slovenskej republiky.

6. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (SD EU) je súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania povinný z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah, a teda či sa na konkrétny právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa. Aj v tomto konaní bol súd povinný z úradnej moci skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah a to bez ohľadu na to, že sa v danom konaní uplatňuje právo zo zmenky. Z činnosti súdu je pritom známe, že pôvodný remitent - spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 v prospech ktorého žalovaná zmenku vystavila, a ktorý predmetnú zmenku od žalovanej prijal, sa zaoberá aj poskytovaním spotrebiteľských úverov. Súd si preto zabezpečil ako listinný dôkaz predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola predmetná zmenka vystavená.

7. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

8. Podľa § 297 písm. b) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur.

9. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

10. Súd v danej veci dňa 21.09.2016 na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň: 06.10.2016 o 11:00 hod v miestnosti č. 204 na Okresnom súde Piešťany, teda v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

11. Súd prejednal spor v zmysle § 297 písm. b) CSP bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné (pozn. žalovaná sa nevyjadřila) a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur. Z listín: zmenky vystavenej žalovaným dňa 06.10.2009, výpisom z obchodného registra, podstatného obsahu exekučného spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 6Er/3330/2010 - najmä zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 06.10.2009 vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru, rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 07501/10 zo dňa 9.9.2010, rozhodnutí exekučného súdu zistil nasledovný skutkový stav:

12. Dňa 06.10.2009 uzavrela spoločnosť POHOTOVOSTĚ, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 ako veriteľ so žalovanou ako fyzickou osobou, identifikovanou v zmluve rodným číslom, bydliskom a číslom občianskeho preukazu, na predtlačenom formulári zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 150,- eur (ďalej len "zmluva o úvere"). Žalovaná sa zaviazala zaplatiť poskytnutý úver zvýšený o poplatok vo výške 102,- eur, spolu teda v sume 252,-eur v 6 mesačných splátkach po 42,- eur, počnúc dňom 24. 10.2009. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), konečná splatnosť úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Žalovaná podpisom v osobitnom rámečku tejto formulárovej zmluvy o úvere potvrdila prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve o úvere.

13. V bode 14. všeobecných podmienok poskytnutia úveru, označenej ako „dohoda o vyplnení zmenky“ bolo uvedené, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi vystavil dlžník (vystaviteľ) zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ďalej bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa stane celý dlh splatný okamžite, pričom zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa stal splatný celý dlh.

14. Zo zmenky vystavenej žalovanou dňa 06.10.2009 na rad POHOTOVOSTĚ, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 súd zistil, že do zmenky bola vpísaná suma 192,- eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 29.03.2010. Zmenka bola splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkami "bez protestu" a "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". V pravom hornom rohu zmenky sa nachádza číslo zmluvy XXXXXXXXXX. Zároveň súd zistil, že práva vyplývajúce z predmetnej zmenky boli spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., prevedené rubopisom na žalobcu.

15. V exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6Er/3330/2010 bola predložená vyššie špecifikovaná úverová zmluva, ako exekučný titul bol predložený rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave zo dňa 9.9.2010 sp. zn. SR 07501/10. V danom exekučnom konaní bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č.k. 6Er/3330/2010-9 zo dňa 13.06.2011 zamietnutá (právoplatnosť dňa 16.8.2011). Dôvodom zamietnutia žiadosti bolo predovšetkým to (ako to konštatoval exekučný súd), že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah (spotrebiteľskú zmluvu) a je preto na neho potrebné použiť právne normy o ochrane spotrebiteľa, pričom exekučný súd môže i bez návrhu posúdiť primeranosť rozhodcovskej doložky. Exekučný súd zároveň konštatoval, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný predmetný rozhodcovský rozsudok, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, a z toho dôvodu je ako neprijateľná podmienka, ktorá je absolútne neplatná.

16. V zmysle čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Podľa čl. 6 ods. 1 citovanej smernice, členské štáty zabezpečia, by nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

19. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. k), l) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niest' dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niest' iná zmluvná strana.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

24. Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

26. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

27. V zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28. Podľa § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

29. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrými mravom.

31. Podľa čl. I § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§ 11 až 20), zročnosti (§§ 33 až 37), platení (§§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54), platení pre česť (§§ 55, 59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§ 69), premlčaní (§§ 70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74).

32. Podľa čl. I § 77 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb., pre vlastnú zmenku platia ďalej ustanovenia o cudzích zmenkách splatných u tretej osoby alebo v inom mieste než je bydlisko zmenečníka (§§ 4 a 27), o úrokovej doložke (§ 5), o nezrovnalostiach v údajoch zmenkovej sumy (§ 6), o následkoch podpisu zmenky za podmienok § 7, o následkoch podpísania osobou, ktorá konala bez oprávnenia zastupovať alebo ktorá prekročila takéto oprávnenia (§ 8) a o blankozmenke (§ 10).

33. Podľa čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

34. Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

35. Podľa čl. I § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

36. Podľa čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

37. Podľa čl. I § 5 ods. 1, 2, 3 zákona č. 191/1950 Zb., v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť úrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú. Úrokovú mieru treba udat' v zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú. Úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

38. Podľa čl. I § 48 ods. 1 bod 2 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti.

39. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

40. Po právnom posúdení veci súd dospel k záveru, že žaloba (ani v znení po jej čiastočnom späťvzati a zastavení) nie je dôvodná, pričom takéto právne posúdenie je aj v súlade z ustálenou rozhodovacou praxou (napr. Krajský súd v Trnave vo veciach sp. zn. 24Co/971/2015 zo dňa 29.06.2016, sp. zn. 24Co/952/2015 zo dňa 28.06.2016, sp. zn. 23Co/886/2015 zo dňa 21.06.2016, sp. zn. 23Co/225/2016 zo dňa 21.06.2016, sp. zn. 11Co/136/2016 zo dňa 21.06.2016, Krajský súd v Trenčíne vo veci sp. zn. 8Cob/275/2015 zo dňa 28.09.2016, sp. zn. 8Cob/27/2016 zo dňa 28.09.2016, Krajský súd v Nitra vo veci sp. zn. 25Co/351/2016 zo dňa 06.09.2016, vo veci sp. zn. 25Co/303/2016 zo dňa 06.09.2016, a iné), od ktorej súd prvej inštancie nemal dôvod sa odkloniť.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenie bodu 14. všeobecných podmienok poskytnutia úveru (tzv. dohoda o vyplnení zmenky), ako aj vzhľadom na zhodu čísla uvedeného na zmenke s číslom zmluvy o úvere, zhodu údajov o vystaviteľovi a pôvodnom remitentovi zmenky s údajmi o veriteľovi a dlžníkovi v zmluve o úvere a na zhodu dátumu vystavenia zmenky s dátumom podpisu zmluvy o úvere súd dospel k jednoznačnému záveru, že zmenka predložená žalobcom bola vystavená žalovanou ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, pričom bola vystavená v súlade s bodom 14. všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako blankozmenka. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy mali byť do zmenky doplnené dodatočne.

42. Súd uvádza, že vo všeobecnosti môže mať zmenka vystavená dlžníkom pri podpise úverovej zmluvy resp. pri prevzatí úveru buď uhradzovaciu alebo zabezpečovaciu funkciu. V danom prípade, keďže ide o spotrebiteľský úver, je však uhradzovacia funkcia vylúčená vzhľadom na výslovný zákaz splnenia

dlhu zmenkou alebo šekom ustanovený v § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, na rozdiel od zabezpečovacej funkcie zmenky, ktorá bola v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi zakázaná až s účinnosťou od 01.01.2011. Preto súd mohol v danom prípade považovať zmenku predloženú žalobcom, ktorá bola nesporne vystavená v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanej len za zabezpečovaciú zmenku, nie za samostatnú a nezávislú zmenku prijatú na uhradenie dlhu.

43. Predmetom tohto konania je teda nárok žalobcu vyplývajúci z vlastnej vistazmenky vystavenej žalovanou pôvodne vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o. zo zmluvy o úvere. V prvom rade súd považoval za potrebné posúdiť, či zmluva, na základe ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, je platná a teda či vôbec vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky.

44. Uvedená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX je spotrebiteľskou zmluvou, keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 52 Občianskeho zákonníka. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah. Zmluvnými stranami sú POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO: 35 807 595 ako veriteľ (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná ako fyzická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je teda spotrebiteľom. Podľa názoru súdu sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský úver upravený zákonom o spotrebiteľských úveroch. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že v iných konaniach (najmä v exekučných konaniach) boli mnohé tieto zmluvy už právoplatnými rozhodnutiami súdu označené za zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Po oboznámení sa zo zmluvou o úvere súd zistil, že nie je v nej uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, čo boli v čase uzatvárania tejto zmluvy povinné údaje vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Ich neuvedenie má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatku (§ 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch).

45. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie právo na vyplnenie blankozmenky nemohlo vzniknúť z toho dôvodu, že dohoda o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorých obsah a ani konkrétne znenie nebolo so spotrebiteľom individuálne dohodnuté, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a z toho dôvodu je neplatná (absolútne v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Ak je potom neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, čo korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR dňa 06.05.2008 pod sp. zn. 4Obo/161/2007. Hoci použitie zmenky ako uhradzovacieho ako aj zabezpečovacieho prostriedku v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi bolo zákonom zakázané až s účinnosťou od 01.01.2011, to neznamená, že v spotrebiteľských zmluvách uzavretých pred týmto dátumom nemožno zmluvné ustanovenia o použití zmenky považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V danom prípade považuje súd dojednanie dohody o vyplnení zmenky za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pretože ide o podmienku, ktorá za nesplnenie záväzku pripúšťa možnosť veriteľa domáhať sa od spotrebiteľa zaplataenia neprimerane vysokej sumy (zmenkový úrok 0,25 % denne) ako sankcie spojené s nesplnením záväzku. Takisto sa jedná o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, nakoľko prijatím zmenky ako zabezpečovacieho prostriedku preniesol dodávateľ povinnosť niesť dôkazné bremeno na spotrebiteľa (napr. v súvislosti s čl. I § 10, § 17 zákona č. 191/1950 Zb.). Na rozdiel od situácie, ktorú predvída ustanovenie čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb. (vyplnenie zmenky v rozpore s tým, čo bolo dojednané) v danom prípade je celá dohoda o vyplňovacom práve blankozmeniek neplatná, čo má taký istý právny dôsledok, ako keby nebola takáto tzv. dohoda dojednaná vôbec. Za takýchto okolností vôbec nevzniklo pôvodnému remitentovi právo na vyplnenie blankozmenky, a teda blankozmenka sa vôbec nestala zmenkou a pôvodný remitent nemal práva a povinnosti zo zmenky, preto ich ani nemohol indosamentom previesť (čl. I § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.) na žalobcu. Ak by súd pripustil, že neexistencia dohody o vyplňovacom práve blankozmenky nemá takéto právne dôsledky, ale naopak znamená právo majiteľa zmenky vyplniť blankozmenku ľubovoľne bez akýchkoľvek obmedzení, potom by súd musel konštatovať, že konanie veriteľa (ktorý je spoločnosťou zaoberajúcou sa poskytovaním úverov v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda spoločnosťou, ktorá by mala poznať právo v tejto oblasti a mala by tiež postupovať s náležitou starostlivosťou), keď od spotrebiteľa prijme zmenku s vedomím, že ju môže vyplniť bez akýchkoľvek obmedzení a bez ohľadu na skutočnú výšku dlhu spotrebiteľa, nie je možné nepovažovať za zlomyseľnosť alebo aspoň za hrubú nedbanlivosť (čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb.). Súd na margo označenia predmetnej časti všeobecných podmienok poskytnutia úveru uvádza, že toto klamlivo

svojím pomenovaním vyvoláva dojem o akejsi „dohode k vyplneniu zmenky“, avšak dané ustanovenie je súčasťou rozsiahlych všeobecných podmienok, ktoré neboli ani samostatne spotrebiteľom podpísané, u bežného spotrebiteľa je malá pravdepodobnosť (ak nie nulová), že vôbec pochopí (ak sa k predmetnému ustanoveniu vôbec tzv. „dočíta“) čo je to zmenka, aký má význam a k akému účelu má táto slúžiť. Tieto v žiadnom prípade nemožno považovať za individuálne dojednané, a to v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda že žalovaná ako spotrebiteľ mala možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s ich obsahom, no bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu.

46. Obdobne ako bolo exekučným súdom konštatované, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný predmetný rozhodcovský rozsudok, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, a z toho dôvodu je ako neprijateľná podmienka, súd ako neprijateľnú podmienku posúdil aj dohodu o vyplnení zmenky (takéto posúdenie bolo aj v iných konaniach, napr. Krajský súd v Trenčíne zo dňa 29.02.2012 sp. zn. 16CoE/164/2011).

47. Súd prvej inštancie napokon poukazuje na to, že na zmenke bol uvedený zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne. Nie je možné akceptovať také konanie veriteľa, ktorý by síce vyplnil zmenku tak, že zmenkovú sumu tvorí len istina s príslušenstvom vo výške maximálne 30 % poskytnutého úveru, ale súčasne by prijal zmenku s takým úrokom, ktorý je v právnom štáte neakceptovateľný (t.j. s úrokom 91,25 % ročne). Takýto vysoký zmenkový úrok by znamenal pre dlžníka takmer 100 %-né navýšenie dlhu za jeden rok. Takéto konanie veriteľa by bolo potrebné považovať za obchádzanie uvedeného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Konanie, ktorým by veriteľ prijal zmenku s takto vysokým úrokom, nie je možné považovať za výkon práva, ktorý by nebol v rozpore s dobrými mravmi. Nič na tomto právnom posúdení nemení ani čiastočné späťvzatie žaloby týkajúce sa zmenkového úroku, nakoľko pre právne posúdenie (rozpor s dobrými mravmi a s tým spojenú absolútnu neplatnosť právneho úkonu, bez možnosti korigovania výšky zmenkového úroku) je významné koncipovanie tohto úroku v predmetnej zmenke.

48. Vzhľadom k tomu, že pôvodnému remitentovi nevzniklo právo zmenku prijať, ani právo zmenku vyplniť, nevzniklo mu z takejto zmenky ani právo na žiadne plnenie. Preto ani žalobca, ktorý nadobudol rubopisom zmenku, na ktorej vyplnenie právo nevzniklo, a ktorá ani nemohla byť vôbec od dlžníka prijatá, sa nemôže na základe takejto zmenky s úspechom domáhať jej vyplatenia. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, a preto ju zamietol.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaná je tou stranou sporu, ktorá mala plný úspech vo veci (§ 255 ods. 1 CSP), keďže žaloba žalobcu bola zamietnutá. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.